

**TUSAANEQARUSUPPUGUT!
VI VIL HØRES!**

NAKUUSA
Perorluartitsisa
Spiren til en bedre opvækst

NAKUUSAp 2019-imi ataatsimeersuarneranit aaliangersagaq

Novemberip pingajuani 2019-imi Kangerlusuarmi Nakuusap Meeqqanut Isummersorfiisa ataatsimeersuarneranni isumaqatigiissut una isumaqatigiissutigineqarpoq. Nakuusap Meeqqanut Isummersorfii tamakkerlutik ataatsimeersuarnermut peqataatitaqarput, tassalu Kommune Kujallermi, Kommuneqarfik Sermersuumi, Qeqqata Kommuniani, Kommune Qeqertalimmi Avannaata Kommuniani kiisalu Nunatta Kangiani Nakuusap Meeqqanut Isummersorfii nunalu tamakkerlugu meeqqat tamarmik sinnerlugit tulluittunik inasuteqaateqarluta, tassani Naalagaaffiit Peqatigiit Nunarsuarmut Anguniagaat uku aallaavigisimavagut:

Anguniagaq 3	Peqqinnissaq inuunerissaarnerlu
Anguniagaq 4	Ilinniagaqarneq pitsaasoq
Anguniagaq 16	Eqqissineq, naapertuilluarneq
	kiisalu suliffeqarfiit qajannaatsut
Anguniagaq 17	Nunarsuarmi tamarmi peqatigiinnerit

Inassuteqaativut ukuupput:

- Meeqqat atuarfii tamarmik isumaginninnermi siunnersorteqassapput. Isumaginninnermilu siunnersortit atorfinitsinneqarsimasut, aamma pisariaqassappat ilinniartitsisut meeqqat ikiortissarsiorlutik ersiutaat pillugit takunnissinnaaneq siunertaralugu nutartikanik ilinniartinneqassapput. Meeqqat pisariaqartippaat inersimasut meeqqat qagugukkt ajornartorsiuteqaraangata ersiutini takunnissinnaasut tassanngaanniillu ikiuisinnaaniassammata.
- Kalaallit Nunaanni meeqqat pitsaanerpaamik ineriartorsinnaanissaat pillugu oqaasertallineq, suliffeqarfiit, atuarfiit, politikerit aamma angajoqqaat akornanni oqallitsitsinikkut.
- Meeqqat pisinnaatitaaffii aamma Naalagaaffiit Peqatigiit Nunarsuarmut Anguniagaat tunngavigalugit ukiumut marloriarluni sapaa-tip akunneranik sivissuseqartumik atuarfinni tamani sammisaqartitsisoqartassaaq, soorlu meeqqat atuarfiini, GUX-imi ilinniernertuunngorniartinni, efterskoleni, højskolini aamma Majoriami ingerlanneqartassaaq. Isumaqarpugut meeqqat pitsaanerumumik peroriartornissartik pisariaqartikkaat, taamaattumik pisinnaatitaaffitik ilisimasariaqarpaat.

- Meeqqat pillugit sulianik suliarinnittarneq sukkanerumumik ingerlanneqartariaqarpoq, maannami arriippallaqaaq. Tamanna ilaatigut politiit suliaasaat pingaarnersiorluarnefisigut pissaaq. Suliaasaqarfik kissaataasoq: Kinguaassutitigut pinerluuteqarnerit.
- Kissaatigaarput avittoqarnermi, angajoqqaat angajoqqaarsiallu meeqqat ataasiakkaat tusaaniarnerusassagaat. Meeqqallu atukkaminni sapernartumi misigissusaat tusaaniartassagaat.
- Avinngarusimasut pitsaanerumumik internet-simut attaveqartariaqarput, attaveqaataat arriippallaarpoq aamma atuarfiit atuartuutiminnik atuartsinerannut kigaaloquusiarsiluni. Nunarsuarmi paasissutissat amerlanerpaartaat internetsimiimmata, analogemik attaveqaammik atuiunnassappata taava paasissutissat pisoqalivallaarsimasut pissarsiarisinaasaat ilimanaateqarpoq.

Nakuusap Meeqqat Isummersorfiinut pingaaruteqarpoq inuiaqatigiinni inersimasut tamarmik nalunaarut una tigulluassagaat. Taamaammata Nunarsuarmut Anguniagaq 17; Nunarsuarmi tamarmi peqatigiinnerit sulinitisinnut ilanngupparput, politikerit, inuussutissarsiornermik ingerlatallit, angajoqqaat, meeqqanuuat sulliallit inersimasullu allat tamarmik pisinnaatitaaffitsinnik kivitseqataanisaat kissaatigigatsigu.

Isumaqatigiissut una inersimasunut eqqortunut ulloq 20. november 2019, Naalagaaffiit Peqatigiit Meeqqat Pisinnaatitaaffii pillugit Isumaqatigiissutaata ukiut 30-nngortorsiornerani tunniutissavarpugut isumaqatigissullu malillugu suliaqarnissaat eqqumaffigiumaarparput malinnaavigalugit paasi-naaffigisarlugillu.

Resolution fra NAKUUSAs Børnetopmøde 2019:

Ved Nakuusas Børnetopmøde i den 3. november 2019 i Kangerlussuaq blev følgende resolution lavet af Nakuusas børneråd fra Kommune Kujalleq, Kommuneqarfik Sermersooq, Qeqqata Kommunia Kommune Qeqertalik, Avannaata Kommunia og Børnerådet i Østgrønland. Det landsdækkende Børnetopmøde har på vegne af alle børn i hele Grønland følgende anbefalinger, hvor vi har taget udgangspunkt i de følgende af FN's Verdensmål:

Mål 3	Sundhed og trivsel
Mål 4	Kvalitetsuddannelse
Mål 16	Fred og retfærdighed og stærke institutioner
Mål 17	Partnerskaber for handling

Anbefalinger er følgende:

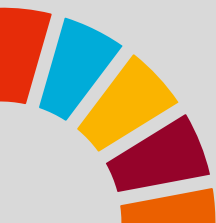
- Alle folkeskoler skal have en socialrådgiver og de ansatte socialrådgivere, og hvis nødvendigt lærerne skal have opdateret undervisning i børns tegn på behov for hjælp, da børn afhænger af, at de voksne er i stand til at se hvornår børn har problemer, og hjælpe dem derfra.
- Den bedst mulige opvækst for børn i Grønland skal italesættes ved hjælp af debatter mellem virksomheder, institutioner skoler, politikere og forældre.
- Der skal gennemføres et ugelangt projekt, der omhandler børns rettigheder og verdensmålene på alle uddannelsessteder, for eksempel i ens folkeskole, GUX's, efterskole, højskole og Majoriaq op til to gange om året. Da vi mener, at for børn skal kende deres rettigheder for at kunne få en bedre opvækst.
- Sagsbehandlinger i sager som vedrører børn skal kunne være hurtigere, da de tager alt for lang tid. Dette skal blandt andet ske ved at omprioritere de sager politiet skal håndtere først. Et ønsket område er: Sædelighedsforbrydelser.

- Vi ønsker at under skilsmisse, så vil forældre og værger kunne være i stand til at kunne lytte bedre til de enkelte børn. Og høre deres følelser under denne svære periode af deres liv.
- Yderdistrikterne skal have bedre adgang til internettet, da det er alt for langsomt og hæmmer skolernes egenskab for at undervise deres elever. Da størstedelen af verdens information er på nettet og hvis de bliver ved med at være afhængige af det analoge, så vil de blive undervist med information der højst sandsynligt er forældet.

Det er vigtigt for Nakuusas Børneråd, at alle voksne aktører i samfundet tager vel imod denne resolution. Derfor har vi valgt at inkludere Verdensmål 17; Partnerskaber for handling, da vi ønsker, at både politikere, erhvervsliv, forældre, fagpersoner og alle andre voksne omkring børnene er med til at løfte vores rettigheder.

Vi vil overrække denne resolution til de rette voksne den 20. november 2019 på FN's Børnekonventions 30-års fødselsdag, og vi vil sørge for at følge op og sikre at der handles på vores resolution.

NAKUUSA
Perorluartitsisa
Spiren til en bedre opvækst

NAKUUSAp Meeqqat Isummorsorfiini ilaasortat ukuulluta aaliangersagaq atsiorparput
Ulloq novemberip 3-at 2019 Kangerlussuaq

Via NAKUUSA's bórneråd underskriver denne resolution d. 3. nov. 2019 Kangerlussuaq

Nivi Rosing

Niels Otto Olsen

Pipaluk Jakobsen Petersen

Pipaluk Jakobsen Petersen

Kasper Brandt Thomassen

Helga Kielsen Olsen

Helga Kielsen

Edvard Sandgreen

Edvard Sandgreen

Naduk Mikaelsen

Naduk Mikaelson

Zida Bianco

Zida Bianco

Malik Lund

Malik Lund

Sara Kristiansen

Sara Kristiansen

Inunnguaq Nielsen

Inunnguaq Nielsen

Ulla Marie Brandt

Ulla-Marie Brandt

Tanya K. Petersen

Tanya K. Petersen

Enos Utuaq

Enos Utuaq

Leo Pedersen Jørgensen

Leo Pedersen Jørgensen

Gaba Høy Ignatiussen

Gaba Høy Ignatiussen

Monica Mathiessen

Monica Mathiesen

Nicklas Pedersen

Nicklas Pedersen

Ninna Olsen

Ninna Olsen

Nikolaj Berthelsen

Johanne Kristiansen

Johanne Kristiansen

Hans Karl Berthelsen

Hans-Karl Berthelsen

Vivi Mølgaard Kleist

Vivi M. Kleist

Matti Vængtoft Asmussen

Matti Vængtoft Asmussen

Ingo-Miki Petersen

Ingo-Miki Petersen

Minik Olesen

Minik Olesen

Karl Abelsen

Nuka S. Johansen
Nuka Siegstad Johansen

Kimmernaq Zeeb
Kimmernaq Zeeb

